

Цитування:

Герц І. І., Мікулінська О. С., Лісовська Н. Ю. Сучасні виміри народно-сценічної хореографії: діалог культурних традицій і цифрових інновацій. *Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв* : наук. журнал. 2025. № 3. С. 212–217.

Hertz I., Mikulinska O., Lisovs'ka N. (2025). Modern Dimensions of Folk-Stage Choreography: Dialogue of Cultural Traditions and Digital Innovations. *National Academy of Managerial Staff of Culture and Arts Herald: Science journal*, 3, 212–217 [in Ukrainian].

Герц Ірина Іванівна,

доцент кафедри мистецтв
Приватного вищого навчального закладу
«Київський університет культури»,
доцент кафедри хореографічного мистецтва
Київського національного університету
культури і мистецтв
<https://orcid.org/0000-0003-3721-9594>
ira-herts@ukr.net

Мікулінська Ольга Сергіївна,

кандидат філософських наук,
доцент кафедри музичного мистецтва
і хореографії ДЗ «Південноукраїнський
національний педагогічний університет
імені К. Д. Ушинського»
<https://orcid.org/0000-0003-4073-8707>
olyaMikulinskaya@gmail.com

Лісовська Ніна Юріївна,

старший викладач кафедри
музичного мистецтва і хореографії
ДЗ «Південноукраїнський національний
педагогічний університет
імені К. Д. Ушинського»
<https://orcid.org/0000-0003-3719-3988>
sirius4070@gmail.com

СУЧАСНІ ВИМІРИ НАРОДНО-СЦЕНІЧНОЇ ХОРЕОГРАФІЇ: ДІАЛОГ КУЛЬТУРНИХ ТРАДИЦІЙ І ЦИФРОВИХ ІННОВАЦІЙ

Мета статті – виявити перспективні варіанти використання цифрових технологій в народно-сценічному танці в контексті проблематики діалогу традицій та інновацій в хореографічному мистецтві. **Методологія дослідження.** Застосовано метод теоретичного аналізу, метод аналізу та синтезу, типологічний метод, метод порівняльного аналізу та ін. **Наукова новизна.** Досліджено проблематику інтегрування інноваційних цифрових технологій в постановки народно-сценічної хореографії в контексті особливості поєднання традицій та новацій в хореографічному мистецтві; виявлено особливості впливу інноваційних технологій (нові медіа, доповнена реальність, штучний інтелект) в процес збереження української танцювальної культури та популяризації народно-сценічного танцю; запропоновано перспективні варіанти використання цифрових технологій в процесі балетмейстерської діяльності. **Висновки.** На сучасному етапі розвитку хореографічного мистецтва балетмейстерська діяльність має знайти необхідний баланс між традиційною лексикою, сформованими в процесі становлення та розвитку народно-сценічного танцю техніками та сучасними культурними наративами, інтегруючи інноваційні елементи та цифрові технології з метою створення яскравих, сповнених глибинним сенсом та ідейним наповненням хореографічних композицій, що відповідають запитам глядача ХХІ ст. У процесі дослідження взаємозв'язку культурного спадку та інновацій в постановках народно-сценічного танцю виявлено, що нові медіатехнології забезпечують технічну підтримку народно-сценічної хореографії, стимулюючи зміни в поширенні, успадкуванні, створенні, викладанні, естетиці та ін. Маніпулюючи цифровими елементами, такими як освітлення, текстури та просторові виміри, балетмейстери можуть створювати захопливі середовища, які переносять глядачів у фантастичні світи або викликають потужні емоції. Інтерактивний характер виступів з доповненою реальністю, штучним інтелектом та ін. ще більше залучає глядачів, запрошуючи їх стати активними учасниками художнього наративу. Загалом, інноваційні цифрові технології збагачують потенціал танцю в оповіді, дозволяючи виконавцям передавати складні наративи та викликати

глибокі емоційні реакції через візуально приголомшливий та захопливий досвід. Оскільки народно-сценічний танець продовжує розвиватися як форма візуального оповідання, доповнена реальність (AR), штучний інтелект та інші новаторські цифрові інструменти, пропонують безмежні можливості для художніх інновацій та самовираження.

Ключові слова: балетмейстерське мистецтво, народно-сценічна хореографія, постановка, традиції та інновації, цифрові технології, нові медіа, доповнена реальність, штучний інтелект.

Hertz Iryna, Associate Professor, Department of Choreographic Art, Kyiv National University of Culture and Arts; Mikulinska Olga, Candidate of Philosophical sciences, Associate Professor, Department of Musical Art and Choreography, State Institution 'South Ukrainian National Pedagogical University named after K. D. Ushinsky'; Lisovs'ka Nina, Senior Lecturer at the Department of Musical Art and Choreography, State Institution 'South Ukrainian National Pedagogical University named after K. D. Ushinsky'

Modern Dimensions of Folk-Stage Choreography: Dialogue of Cultural Traditions and Digital Innovations

The purpose of the article is to identify promising options for using digital technologies in folk-stage dance in the context of the issues of the dialogue of traditions and innovations in choreographic art. **Research methodology.** The method of theoretical analysis, the method of analysis and synthesis, the typological method, the method of comparative analysis were applied. **Scientific novelty.** The issues of integrating innovative digital technologies into the productions of folk-stage choreography were investigated in the context of the features of combining traditions and innovations in choreographic art; the features of the influence of innovative technologies (new media, augmented reality, artificial intelligence) in the process of preserving Ukrainian dance culture and popularising folk-stage dance were identified; promising options for using digital technologies in the process of choreographic activity were proposed. **Conclusions.** At the current stage of the development of choreographic art, choreographic activity must find the necessary balance between traditional vocabulary, techniques formed in the process of formation and development of folk stage dance, and modern cultural narratives, integrating innovative elements and digital technologies in order to create bright, deep meaning and ideological content of choreographic compositions that meet the needs of the 21st century audience. In the process of studying the relationship between cultural heritage and innovations in folk stage dance productions, it was found that new media technologies provide technical support for folk stage choreography, stimulating changes in distribution, inheritance, creation, teaching, and aesthetics. By manipulating digital elements such as lighting, textures, and spatial dimensions, choreographers can create captivating environments that transport viewers to fantastic worlds or evoke powerful emotions. The interactive nature of performances with augmented reality, artificial intelligence further engages the audience, inviting them to become active participants in the artistic narrative. Overall, innovative digital technologies enrich the potential of dance in storytelling, allowing performers to convey complex narratives and evoke deep emotional responses through visually stunning and immersive experiences. As folk-stage dance continues to evolve as a form of visual storytelling, augmented reality, artificial intelligence, and other innovative digital tools offer limitless opportunities for artistic innovation and expression.

Keywords: choreography, folk-stage choreography, staging, traditions and innovations, digital technologies, new media, augmented reality, artificial intelligence.

Актуальність теми дослідження. Діалогізм традицій та інновацій – одна з основних характеристик народно-сценічної хореографії, оскільки весь процес формування та становлення народно-сценічного танцю пов'язаний з синтезом елементів традиційної народної танцювальної культури та лексикою класичного танцю, поєднання автентичного та новаторського. Протягом багатьох десятиліть провідними балетмейстерами проводяться сміливі пошуки увиразнення та розширення лексики народно-сценічної хореографії, що безпосередньо пов'язано зі зверненням до нових танцювальних практик та/або переосмисленням можливостей використання існуючих. На сучасному етапі розвитку хореографічного мистецтва діалог традицій та інновацій перейшов на новий рівень, що зумовлено не лише активізацією розвитку різноманітних танцювальних стилів та напрямів, тенденцією до стилізації та контамінації в постановках народно-сценічного танцю, але і безпрецедентним

рівнем інтегрування цифрових технологій в усі галузі людської життєдіяльності. Актуальність теми статті полягає в необхідності теоретичного узагальнення сучасних тенденцій балетмейстерського мистецтва в контексті діалогізму традицій та інновацій, а також практичних особливостей використання цифрових технологій в постановках народно-сценічної хореографії.

Аналіз досліджень і публікацій. Сучасний стан і тенденції розвитку народно-сценічної хореографії – один із напрямів мистецтвознавчого дослідження, до якого звертається багато українських науковців. Так, наприклад, дослідженню особливостей та сучасних тенденцій контамінації в процесі стилізації українського народно-сценічного танцю присвячено статтю О. Бойко [1]; специфіку інтертекстуальності в хореографічному тексті постановок українського народно-сценічного танцю розглядає Д. Дегтяр [2], творчий доробок провідних балетмейстерів народно-сценічного

танцю України в контексті створення художніх образів, пов'язаних з героїчним минулим українців досліджує В. Литвиненко [4], визначенню умов оптимального поєднання традиційних та інноваційних педагогічних методів в процесі вивчення хореографічної спадщини народно-сценічного танцю у закладах вищої освіти мистецького спрямування присвячено публікацію І. Мурованої [5]; можливості використання інноваційних цифрових технологій в процесі викладання народного танцю аналізує А. Максименко [6]; міждисциплінарний аналіз інтеграції технологій віртуальної та доповненої реальності в хореографічне мистецтво здійснюють О. Тіщенко, В. Волчукова, О. Барабаш та В. Алтухов [8], серед іншого розглядаючи потенціал VR/AR як інструментів реконструкції та популяризації традиційного танцю. Проте, незважаючи на безумовно важливі праці для подальшої розробки напряму інтегрування цифрових технологій в навчальний процес, аспект їх використання в балетмейстерській практиці з метою створення та популяризації постановки народно-сценічного танцю лишається практично нерозробленим. Окремі аспекти означеного питання висвітлено в статтях Т. Пархоменко [7], Н. Кушнір [3] та ін.

Мета статті – виявити перспективні варіанти використання цифрових технологій в народно-сценічному танці в контексті проблематики діалогу традицій та інновацій в хореографічному мистецтві.

Виклад основного матеріалу. Метою хореографічної постановки, як і будь-якого іншого твору мистецтва є творче дослідження ідеї. У народно-сценічному танці це дослідження відбувається через вибір, зроблений відносно хореографічного вираження, музичного супроводу, костюмів, освітлення, сценічних елементів та реквізиту. На сучасному етапі розвитку хореографічного мистецтва здатність балетмейстера органічно поєднувати традиційні елементи народно-сценічного танцю та інноваційні технології в процесі створення постановки є запорукою високоякісного та цікавого сучасному глядачу мистецького продукту. Водночас варто зазначити, що процес інтегрування інноваційних цифрових технологій в народно-сценічну хореографію станом на середину 2020-х рр. перебуває на початковому етапі. Порівняно із сучасною хореографією, яка з усіх напрямів вирізняється найбільшою взаємодією з інформаційно-комунікаційними технологіями, народно-сценічна, за окремими

винятками, продовжує розвиватися в сформованому ще за радянських часів річищі.

Нові медіа являють собою контент, що динамічно розвивається, включно з цифровими технологіями, голографічними технологіями, аналізом великих даних, відеотанцем, технологіями віртуальної реальності, технологіями анімації, додатками для мобільних пристроїв та різноманітним контентом мобільних терміналів. Дослідники відносять до них: цифрові та комп'ютерні технології, технології обміну інформацією, медіастилі, інтерактивні технології, високі технології та ін. [12, 4]. Нові медіатехнології невіддільні від стрімкого розвитку сучасної комп'ютерної електроніки та мережевих технологій. Поява нових медіа змінила сприйняття танцю в цілому та народно-сценічного танцю зокрема, і внесла новачки в розуміння, поширення, викладання та естетику хореографічних практик. У свою чергу ці зміни також безпосередньо посприяли розвитку та трансформації народно-сценічної хореографії.

Розвиток нових медіатехнологій стимулює зміни в народно-сценічному танці, забезпечуючи його живлення та імпульс. На сучасному етапі хореографічне мистецтво виконує різноманітні соціальні функції, включаючи популяризацію культурної спадщини – чи не найбільше виявлення ця функція отримала в народно-сценічній хореографії.

Постановчий процес в народно-сценічній хореографії – це генеративний діалог між різноманітними «акторами» руху, звуку, світла, реквізиту, костюмів, сценічних елементів та цифрових ефектів. Час введення різноманітних елементів в художню постановку – явище, відоме в закордонному академічному вимірі як «ефекти тимчасової інтеграції» [11, 108], здійснює суттєвий вплив на творчий процес. Балетмейстер повинен мати гнучке сприйняття, бути в курсі останніх тенденцій розвитку народно-сценічного танцю, опанувати найновішу інформацію та робити свій внесок у розвиток танцювального мистецтва.

Так, наприклад, технологія доповненої реальності (AR) пропонує трансформаційний підхід до покращення постановок народно-сценічної хореографії завдяки інтеграції візуальних ефектів у реальному часі та цифрових елементів. Цей інноваційний додаток дозволяє танцюристам взаємодіяти з віртуальними об'єктами та середовищами, що проєктуються на сцену, створюючи захопливе

поєднання фізичного та віртуального просторів [10, 63]. Завдяки включенню AR у сценічний дизайн та хореографію, танцюристи можуть розкрити свою творчість та дослідити нові виміри художнього вираження. У народно-сценічній хореографії AR дозволяє балетмейстерам розширювати межі традиційних сценічних технік, бездоганно поєднуючи фізичні рухи з цифровими елементами. Ця інтеграція відкриває безліч творчих можливостей, дозволяючи включати віртуальний реквізит, декорації та спеціальні ефекти у постановки. Наприклад, танцюристи можуть взаємодіяти з віртуальними природними явищами (краплі дощу, що падають з неба, сніг, вітер та ін.) або викликати міфічних істот (наприклад, у випадку постановки хореографічної композиції з використанням лексики українського народного танцю календарної обрядовості), які супроводжують їхні рухи, додаючи шарів глибини та інтриги до постановки. Окрім того, візуальні ефекти на основі AR дозволяють балетмейстерам динамічно змінювати візуальний ландшафт у реальному часі, підвищуючи загальну естетичну привабливість та театральний вплив постановки [13, 372].

Швидка еволюція штучного інтелекту принесла зміни та можливості для інновацій та розвитку танцювального мистецтва, демонструючи тенденцію глибокої інтеграції та розвитку у створенні, викладанні, виконанні, а також успадкуванні та поширенні танцю. Міждисциплінарна та багатогранна співпраця між цифровими технологіями та народно-сценічною хореографією – новий шлях для сприяння творчій трансформації та інноваційному розвитку української традиційної танцювальної культури в нову епоху.

Генеративний штучний інтелект створює новий ландшафт для танцювальної творчості, зокрема досягнуто значного прогресу у формах танцювального виконання, різноманітній інтеграції та творчих моделях. Це постійно збагачує можливості танцювальної творчості, розширяючи можливості та прокладаючи нові шляхи завдяки проривам та інноваціям. Наразі танцювальне мистецтво знаходиться на передньому краї злиття технологій та мистецтва. Розширення можливостей штучного інтелекту надає народно-сценічній хореографії прорватися крізь існуюче мислення та моделі, відкриваючи нові творчі шляхи та представляючи яскраву та

різноманітну сучасну ситуацію. Багато постановок включають цифрові технології, долаючи бар'єри традиційної творчості, надаючи як глядачу, так і виконавці безпрецедентний досвід. Постановки на базі штучного інтелекту не лише можуть значно покращити задоволення, виразність, ліризм та наративні якості хореографічних композицій, але й повною мірою продемонструвати трансцендентальні, захопливі та емпатичні якості, які штучний інтелект привносить у танцювальну творчість [10, 64].

Завдяки глибокій інтеграції технологій та мистецтва, танцювальне мистецтво розвивається в диверсифікованому напрямку. Перспективним вбачається створення цифрових інтерактивних танцювальних вистав та композицій з використанням технології відстеження руху та взаємодії в реальному часі. Відповідно до специфіки, камери глибини фіксують фігуру танцюриста, технологія LiDAR збирає інформацію про його положення на землі, а контролери сценічного освітлення Ethernet дозволяють освітленню відстежувати танцюриста. Коли він рухається, навколишні стіни та земля можуть перетворитися на різні відтінки світла, створюючи ілюзію танцюриста, який танцює серед гір, річок чи поля.

Не менш цікавим напрямом розвитку балетмейстерського мистецтва народно-сценічного танцю є використання доповненої реальності (AR), віртуальної реальності (VR), 3D-моделювання, захоплення танцювального руху та генерації віртуальних персонажів для інтеграції традиційного танцю з сучасними технологіями, досліджуючи новий шлях для інноваційного розвитку традиційної української культури. Технологія доповненої реальності на сучасному етапі розвитку хореографічного мистецтва є однією з найбільш поширених у сценічних постановках [9]. У сценічних хореографічних композиціях доповнена реальність використовується для покращення хореографічної візуалізації, занурення глядачів в інтерактивний та імерсивний досвід, а також інтегрування візуальних ефектів в реальному часі для створення захопливих видовищ. У контексті постановки народно-сценічної хореографії доповнена реальність здатна підвищити залучення глядача завдяки інтерактивним виступам, персоналізованим функціям взаємодії та платформам для обміну інформацією в соціальних мережах, сприяючи створенню спільноти та розширюючи охоплення і вплив танцювальних виступів.

Зокрема мова йде про створення постановок народно-сценічного танцю, в яких долаються просторові та часові обмеження традиційних сцен завдяки цифровій сценографії та програмуванню, розгортанню «пейзажного нарративу» на сцені через поєднання технології світла та тіні. Залучення штучного інтелекту до народно-сценічного танцю, як технічно, так і суб'єктивно, відображає тенденцію створення танцю в цифрову епоху до формальних інновацій, контекстуалізації та посиленої інтерактивності. Як потужний помічник людської творчості, штучний інтелект надає танцювальним творам більших можливостей та сприяє розвитку хореографічного мистецтва.

Варто зазначити, що розвиток генеративного штучного інтелекту народно-сценічній хореографії все ще є відносно незрілим через унікальну природу танцювального мистецтва. Багато технологій та застосувань все ще перебувають на стадії розробки та дослідження, і певні технічні недоліки все ще існують. Хоча штучний інтелект досяг певного прогресу в захопленні руху та інтелектуальній хореографії, він все ще перебуває на початковій стадії.

Танець, як вид мистецтва, лежить у своїй основі в передачі та вираженні емоцій, і можливості ШІ в цій галузі відносно обмежені. Під час обробки складних танцювальних рухів та змін навколишнього середовища все ще існують певні помилки та обмеження: ШІ наразі намагається повністю зрозуміти та передати емоції та художню концепцію танцювальних творів. Водночас можна припустити, що в майбутньому, завдяки моделюванню та генерації складних танцювальних рухів, ШІ стане новим інструментом для створення народно-сценічного танцю, пропонуючи балетмейстерам і танцюристам безпрецедентні творчі можливості. Застосування в аналізі настроїв та інтерактивному дизайні дозволить постановкам народно-сценічного танцю краще резонувати з глядачем, досягаючи поєднання мистецтва та технологій.

Висновки. На сучасному етапі розвитку хореографічного мистецтва балетмейстерська діяльність має знайти необхідний баланс між традиційною лексикою, сформованими в процесі становлення та розвитку народно-сценічного танцю техніками та сучасними культурними нарративами, інтегруючи інноваційні елементи та цифрові технології з метою створення яскравих, сповнених

глибинним сенсом та ідейним наповненням хореографічних композицій, що відповідають запитам глядача ХХІ ст.

У процесі дослідження взаємозв'язку культурного спадку та інновацій в постановках народно-сценічного танцю виявлено, що нові медіатехнології забезпечують технічну підтримку народно-сценічній хореографії, стимулюючи зміни в поширенні, успадкуванні, створенні, викладанні, естетиці та ін. Маніпулюючи цифровими елементами, такими як освітлення, текстури та просторові виміри, балетмейстери можуть створювати захопливі середовища, які переносять глядачів у фантастичні світи або викликають потужні емоції. Інтерактивний характер виступів з доповненою реальністю, штучним інтелектом та ін. ще більше залучає глядачів, запрошуючи їх стати активними учасниками художнього нарративу. Загалом, інноваційні цифрові технології збагачують потенціал танцю в оповіді, дозволяючи виконавцям передавати складні нарративи та викликати глибокі емоційні реакції через візуально приголомшливий та захопливий досвід. Оскільки народно-сценічний танець продовжує розвиватися як форма візуального оповідання, доповнена реальність (AR), штучний інтелект та інші новаторські цифрові інструменти, пропонують безмежні можливості для художніх інновацій та самовираження. Застосування ШІ у створенні балетмейстером постановки народно-сценічного танцю, включаючи хореографію, розробку концепції та сюжету, музичну композицію та дизайн візуальних елементів, має широкі перспективи.

Література

1. Бойко О. С. Контамінація як прояв еклектичності в сучасній стилізації українського народно-сценічного танцю. *Вісник Київського національного університету культури і мистецтв. Мистецтвознавство*. 2018. Вип. 39. С. 106–111.
2. Дегтяр Д. О. Інтертекстуальні аспекти постановок української народно-сценічної хореографії. *Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв* : наук. журнал. 2022. № 3. С. 156–161.
3. Кушнір Н. В. Використання AR-технологій у викладанні українського народного танцю. *Вісник Київського національного університету культури і мистецтв. Мистецтвознавство*. 2023. № 2. С. 22–28.
4. Литвиненко В. А. Народна образність у мистецтві народно-сценічної хореографії України. *Танцювальні студії*. 2022. № 5(1). С. 29–36. <https://doi.org/10.31866/2616-7646.5.1.2022.261606>.

5. Мурована І. В. Поєднання традиційних та інноваційних педагогічних методів в процесі вивчення хореографічної спадщини народно-сценічного танцю. *Наукові записки. Педагогічні науки*. 2022. Вип. 200. С. 104–107.

6. Максименко А. Сучасні підходи до викладання українського народного танцю: традиції та інновації. *Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології*. 2025. № 2 (142). С. 168–180.

7. Пархоменко Т. М. Збереження традиційного танцю в цифровому середовищі. *Культурологічний альманах*. 2020. Вип. 18. С. 55–61.

8. Тіщенко О., Волчукова В., Барабаш О., Алтухов В. Вплив VR і AR на хореографічне мистецтво: між традицією та цифровою трансформацією. *Педагогічні інновації: ідеї, реалії, перспективи*. 2025. С. 82–86.

9. Jayawardena N. S., Thaichon P., Quach S., Razzaq A., Behl A. The persuasion effects of virtual reality (VR) and augmented reality (AR) video advertisements: A conceptual review. *Journal of Business Research*. 2023. Vol. 160. DOI: 10.1016/j.jbusres.2023.113739.

10. Ji Q., Shanshan Z. Exploring Augmented Reality in Dance: Transformative Experiences and Collaborative Learning. *Proceedings of the 5th International Conference on Education Innovation and Philosophical Inquiries*. 2024. P. 67–72. DOI: 10.54254/2753-7048/56/20241572.

11. Latulipe C., Wilson D., Huskey S., Gonzalez B., Word M. Temporal integration of interactive technology in dance: creative process impacts. *C&C 2011: Proceedings of the 8th ACM conference on Creativity and cognition*. 2011. P. 107–116. DOI: <https://doi.org/10.1145/2069618.2069639>.

12. Liu C. Preliminary Study on New Media of Dance. *Journal of Beijing Dance Academy*. 2005.

13. Triansyah F. A. Augmented Reality Research in Middle Schools: Bibliometric Review. *EDUKASIA: Jurnal Pendidikan Dan Pembelajaran*. 2023. Vol. 4. P. 369–378.

References

1. Boiko, O. S. (2018). Contamination as a manifestation of eclecticism in the modern stylization of Ukrainian folk and stage dance. *Bulletin of KNUKiM. Series: Art Studies*, 39, 106–111 [in Ukrainian].

2. Dehtiar, D. O. (2022). Intertextual aspects of productions of Ukrainian folk and stage choreography. *Herald of the National Academy of Culture and Arts Management*, 3, 156–161 [in Ukrainian].

3. Kushnir, N. V. (2023). The use of AR technologies in teaching Ukrainian folk dance. *Bulletin of the Kyiv National University of Culture and Arts. Series: Art Studies*, 2, 22–28 [in Ukrainian].

4. Lytvynenko, V. A. (2022). Folk imagery in the art of folk and stage choreography of Ukraine. *Dance Studios*, 5 (1), 29–36. <https://doi.org/10.31866/2616-7646.5.1.2022.261606> [in Ukrainian].

5. Murovana, I. V. (2022). The combination of traditional and innovative pedagogical methods in the process of studying the choreographic heritage of folk stage dance. *Scientific Notes. Series: Pedagogical Sciences*, 20, 104–107 [in Ukrainian].

6. Maksymenko, A. (2025). Modern approaches to teaching Ukrainian folk dance: traditions and innovations. *Pedagogical Sciences: Theory, History, Innovative Technologies*, 2 (142), 168–180 [in Ukrainian].

7. Parkhomenko, T. M. (2020). Preservation of traditional dance in a digital environment. *Culturological Almanac*, 18, 55–61 [in Ukrainian].

8. Tishchenko, O., Volchukova, V., Barabash, O., Altukhov, V. (2025). The impact of VR and AR on choreographic art: between tradition and digital transformation. *Pedagogical Innovations: Ideas, Realities, Prospects*, 82–86 [in Ukrainian].

9. Jayawardena, N. S., Thaichon, P., Quach, S., Razzaq, A., & Behl, A. (2023). The persuasion effects of virtual reality (VR) and augmented reality (AR) video advertisements: A conceptual review. *Journal of Business Research*, 160. DOI: 10.1016/j.jbusres.2023.113739 [in English].

10. Ji, Q., & Shanshan, Z. (2024). Exploring Augmented Reality in Dance: Transformative Experiences and Collaborative Learning. *Proceedings of the 5th International Conference on Education Innovation and Philosophical Inquiries*, 67–72. DOI: 10.54254/2753-7048/56/20241572 [in English].

11. Latulipe, C., Wilson, D., Huskey, S., Gonzalez, B., & Word, M. (2011). Temporal integration of interactive technology in dance: creative process impacts. *C&C '11: Proceedings of the 8th ACM conference on Creativity and cognition*, 107–116. <https://doi.org/10.1145/2069618.2069639> [in English].

12. Liu, C. (2005). Preliminary Study on New Media of Dance. *Journal of Beijing Dance Academy* [in English].

13. Triansyah, F. A. (2023). Augmented Reality Research in Middle Schools: Bibliometric Review. *EDUKASIA: Jurnal Pendidikan Dan Pembelajaran*, 4, 369–378 [in English].

Стаття надійшла до редакції 01.08.2025
Отримано після доопрацювання 03.09.2025
Прийнято до друку 11.09.2025
Опубліковано 30.09.2025